

PROTEX KANTENLAK

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD SDS408

Herziene versie 06/2009

1. GEGEVENS VAN HET PRODUCT EN DE ONDERNEMING

NAAM PRODUCT Protex Kantenlak
Geleverd door: Fetim Group bv

BEDOELD GEBRUIK

Ter afwerking van zaagranden van Protex panelen

2. IDENTIFICATIE VAN RISICO'S

Dit product is beoordeeld conform de CHIP voorschriften en is als volgt geclassificeerd:

Gevaarindicatie(s)

Geen

Lettersymbool/symbolen

Geen

Gevaarcategorie(ën)

Geen

Waarschuwingen op etiket

Geen

Informatie over Grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling wordt gegeven in deel 8.

3. SAMENSTELLING/INFORMATIE OVER BESTANDDELEN

Stoffen met een fysisch-chemisch, gezondheids- of milieurisico in de zin van de CHIP-voorschriften of waarvoor grenzen bij beroepsmatig gebruik zijn gesteld.

EG-nr.	CAS-nr.	GEVAARLIJKE BESTANDDELEN	%	CLASSIFICATIE
200-338-0	57-55-6	PROPYLEENGLYCOL	1,0-2,5	

Opmerking: De tekst voor bovenstaande R-fasecodes (indien van toepassing) staat vermeld in deel 16.

Opmerking: 'EC-nummer' indien het EINECS- of ELINCS-nummer wordt vermeld.

4. EERSTEHULPMAATREGELEN

Vraag medische hulp in alle gevallen van twijfel of als zich symptomen voordoen. Niets via de mond toedienen als de persoon buiten bewustzijn is.

INADEMING: Verplaatsen naar frisse lucht, houdt de patiënt warm en rustig. Als de ademhaling onregelmatig is of ophoudt, kunstmatige beademing toepassen. Niets via de mond toedienen. Indien de persoon buiten bewustzijn is, in herstelpositie plaatsen. Medische hulp vragen.

CONTACT MET OGEN: Contactlenzen verwijderen. Royaal spoelen met schoon, vers water, gedurende ten minste 10 minuten, waarbij u de ogen van de patiënt openhoudt. Medische hulp vragen.

CONTACT MET DE HUID: Verwijder verontreinigde kleding, was de huid grondig met water en zeep, of gebruik een geschikte huidreiniger. Gebruik geen oplos- of verdunningsmiddelen. Vraag medische hulp als de symptomen niet verdwijnen.

INNAME: Als het product per ongeluk is ingenomen, BRAKEN, NIET OPWEKKEN. Patiënt rustig houden en medische hulp vragen.

5. BRANDBESTRIJDINGSMAATREGELEN

BLUSMIDDELEN: Aanbevolen: alcoholbestendig schuim, CO2, poeders.
Niet gebruiken: waterstraal.

Aanbevelingen: Vuur produceert dikke zwarte rook. Blootstelling aan afbraakproducten kan gevaar voor de gezondheid betekenen.

Brandweerlieden moeten autonome ademhalingsapparatuur dragen. Gesloten verpakkingen die aan vuur zijn blootgesteld, moeten met water worden gekoeld. Zorg ervoor dat brandblusmiddelen niet worden verwijderd in afvoeren of waterlopen.

6. MAATREGELEN BIJ ONBEDOELD VRIJKOMEN

Laat al het niet essentiële personeel de ruimte verlaten.

Verwijder alle ontstekingsbronnen en ventileer de ruimte. Geen dampen inademen. Zie de beschermingsmaatregelen genoemd in deel 8. Zorg ervoor dat gemorst materiaal wordt afgebakend en verzameld met behulp van niet-brandbare absorberende materialen, zoals zand, aarde, vermiculiet of diatomeeënaarde en deponeer e.e.a. overeenkomstig de plaatselijke voorschriften in een container (zie deel 13). Laat het materiaal niet in afvoeren of waterwegen stromen. Maak bij voorkeur schoon met een schoonmaakmiddel; vermijd gebruik van oplosmiddelen. Als het product terecht komt in een afvoer of riool, neem dan onmiddellijk contact op met de plaatselijke watermaatschappij; in geval van verontreiniging van beken, rivieren of meren contact opnemen met het desbetreffende milieuagentschap.

7. BEHANDELING EN OPSLAG

OMSTANDIGHEDEN VOOR BEHANDELING: voorkom luchtconcentraties die hoger zijn dan de grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling. Verpakking goed gesloten houden. Zorg ervoor dat er geen warmtebronnen, vonken en open vuur in de buurt aanwezig zijn. Voorkom huid- en oogcontact. Voorkom het inademen van damp. Roken, eten en drinken moet verboden worden in de ruimten waar het product wordt opgeslagen en gebruikt. Persoonlijke bescherming: zie deel 8. Altijd bewaren in verpakkingen gemaakt van hetzelfde materiaal als de geleverde verpakking, of in verpakkingen die compatibel zijn met het product.

OPSLAGOMSTANDIGHEDEN: De waarschuwingen op het etiket moeten in acht genomen worden. Bewaren in een koele, droge, goed geventileerde ruimte, verwijderd van warmtebronnen, ontstekingsbronnen en rechtstreeks zonlicht. Verboden te roken. Zorg ervoor dat onbevoegden geen toegang hebben. Geopende verpakkingen moeten goed hersloten worden en rechttop weggezet worden om lekken te voorkomen. Verfverpakkingen mogen niet aan een haak worden opgehangen bij gebruik of opslag.

De 'Manual Handling Operations Regulations 1993' [NL: Voorschriften voor handmatige goederenomslag 1993] kunnen van toepassing zijn bij de omslag van bepaalde verfproducten. Op verpakkingen van 5 liter en meer staat een richtgewicht: raadpleeg dat gewicht bij het uitvoeren van een beoordeling.

De principes in de HSE Guidance note Storage of Packaged Dangerous Substances [HSE-richtlijnen voor de Opslag van Verpakte Gevaarlijke Stoffen] moeten worden nageleefd bij het bewaren van dit product.

Gescheiden bewaren van oxiderende stoffen, zeer alkaline en zeer zure materialen, aminen, alcoholhoudende stoffen en water.

SPECIFIEK GEBRUIK: Indien van toepassing, zie het productetiket en de handleidingen met instructies voor specifieke toepassingen en gebruik.

8. MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING/PERSOONLIJKE BESCHERMING

GRENSWAARDEN BLOOTSTELLING

GEVAARLIJK BESTANDDEEL	LTEL (8hr TWA) ppm	LTEL (8hr TWA) mg/m ³	STEL (15 mins) ppm	STEL (15 mins) mg/m ³	Opmerkingen
PROPYLEENGLYCOL	150	470			WEL

- OEL - Grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling
- WEL - Grens voor blootstelling op het werk
- SUP - Door de fabrikant aanbevolen grens
- LTEL - Grens voor langdurige blootstelling.
- TWA - Tijdgewogen gemiddelde
- STEL - Grenswaarde voor kortstondige blootstelling (15 min.)
- sk - Risico van opname via onbeschadigde huid
- sen - Inhalatieallergenen
- rd - Genoemd cijfer is voor inadembare stofdeeltjes
- id - Genoemd cijfer is voor inhaleerbare stofdeeltjes

Verdere uitleg over WEL's en OEL's en over beroepsmatige blootstelling aan schadelijke stoffen (inclusief blootstelling aan gemengde risico's) wordt gegeven in de HSE-richtlijn EH40.

MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING

Zorg voordat u met het werk begint dat er een COSHH-beoordeling is uitgevoerd. Alle persoonlijke beschermingsmiddelen, waaronder ademhalingsapparatuur, die worden gebruikt ter bescherming tegen blootstelling aan gevaarlijke stoffen moeten zo gekozen worden dat ze voldoen aan de plaatselijke voorschriften.

ADEMHALINGSBESCHERMING: vermijd het inademen van damp, stofdeeltjes en spuitnevel. Maak daartoe gebruik van plaatselijke afzuigventilatie en goede algemene ventilatie als dat in redelijkheid te verwezenlijken is. Indien dat niet voldoende is om de concentratie deeltjes en oplosmiddeldamp onder de grenswaarden voor beroepsmatige blootstelling te houden, moeten ademhalingsbeschermingsmiddelen worden gebruikt. De keuze van ademhalingsapparatuur dient overeenkomstig BS 4275 te zijn. Elk jaar doet de persoon die verantwoordelijk is voor Gezondheid en Veiligheid aanbevelingen inzake de keuze, het gebruik en het onderhoud van ademhalingsapparatuur. Hij/zij verstrekt ook de goedkeuringscertificaten daarvoor.

HANDBESCHERMING: Draag geschikte handschoenen voor bescherming tegen materialen. Als blootstelling aan de huid zich voordoet, moet advies gevraagd worden aan de leveranciers van handschoenen over geschikte types en aantal keren gebruik voor dit product. De instructies en informatie die door de handschoenenleverancier wordt verstrekt over gebruik, opslag, onderhoud en vervanging moeten worden opgevolgd.

OOGBESCHERMING: draag oogbescherming bedoeld om te beschermen tegen opspattende vloeistof.

HUIDBESCHERMING: meestal zijn katoenen of katoenen/synthetische overalls voldoende. Sterk verontreinigde kleding moet worden afgevoerd en de huid moet worden gewassen met water en zeep of een speciale huidreiniger.

SCHUREN: draag beschermende handschoenen om het risico van huidirritatie te voorkomen. Als een oppervlak geprepareerd moet worden voor het schilderen, houd dan rekening met de leeftijd van het pand en de mogelijkheid dat er loodhoudende verf gebruikt is. Het is mogelijk dat inname of inademing van schraapsels of stof van de preparatiewerkaamheden nadelige gevolgen heeft voor de gezondheid. In de regel moet u er van uitgaan dat dit inderdaad zo is als het pand vóór 1960 gebouwd is.

Waar mogelijk nat schuren of chemische verfverwijderingsmethodes gebruiken bij dit soort oppervlakken om stofvorming te voorkomen. Als droogschuren onvermijdelijk is en er geen goed

werkende ventilatie ter plaatse aanwezig is, wordt aanbevolen een stofkap te gebruiken die is goedgekeurd voor gebruik met loodhoudend stof, zulks van een type dat is gekozen op basis van de beroepsmatige hygiëne-beoordeling (COSHH), waarbij rekening wordt gehouden met de norm voor beroepsmatige blootstelling aan lood in lucht. Verder dient ervoor te worden gezorgd dat het gevormde stof wordt opgevangen en moeten alle mogelijke maatregelen worden genomen om neergeslagen stof in en rondom het betreffende gebied grondig te verwijderen.

Raadpleeg de goedgekeurde gedragscode "Controle van Lood op het Werk" van 1998 (ISBN 0 71 7615065) voor advies over beschermende kleding en voorzorgsmaatregelen op het gebied van persoonlijke hygiëne.

Er moet ook voor worden gezorgd dat bezoekers, gezinsleden en vooral kinderen niet in het betreffende gebied kunnen komen tijdens de werkzaamheden en het daaropvolgende opruimwerk. Alle schraapsels, stof enz. moet door de professionele schilder worden afgevoerd als Speciaal (Gevaarlijk) Afval, met de relevante documentatie overeenkomstig de Special Waste Regulations 1996 [Regelgeving omtrent Speciaal Afval] gewijzigd in 2001, de Milieubeschermende maatregelen (Zorgplicht) van 1991, de Voorschriften inzake Gecontroleerde Afvalregistratie en inname van voertuigen van 1991 inclusief de wijziging van 1998, en de Voorschriften inzake Gecontroleerd Afval 1992 inclusief de wijziging van 1993.

Droogschuren, lasbranden en/of lassen van de droge verf kan stof en/of gevaarlijke dampen veroorzaken. Waar mogelijk moet nat worden geschuurd. Indien blootstelling niet kan worden voorkomen door plaatselijke afzuigventilatie, moet geschikte ademhalingsapparatuur worden gebruikt.

Extra voorzorgsmaatregelen moeten genomen worden bij het afbranden van oude loodhoudende verflagen (zie "schuren" hierboven met betrekking tot werkzaamheden in oudere huizen, dat wil zeggen van vóór 1960) aangezien er loodhoudende dampen worden gevormd.

Het wordt aanbevolen om een masker te kiezen dat is goedgekeurd voor gebruik met dampen die looddeeltjes bevatten, zulks op basis van de beroepsmatige hygiënebeoordeling (COSHH), waarbij rekening wordt gehouden met de norm voor beroepsmatige blootstelling aan lood in lucht.

Dezelfde soort voorzorgsmaatregelen als hierboven beschreven onder "Schuren" moeten worden genomen inzake beschermende kleding, het afvoeren van schraapsel en stof en het verwijderen van andere mensen (met name kinderen) uit het gebouw tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en het daaropvolgende opruimwerk.

9. FYSISCH-CHEMISCHE KENMERKEN

Fysieke toestand:	Vloeibaar
Vlampunt:	GEEN VLAMPUNT
Soortelijk gewicht:	1,1 – 1,3
Watermengbaarheid:	Geen Informatie
pH:	Geen Informatie
Viscositeit:	> 100 (ISO 6mm bereik)
Beginkookpunt in °C:	100

10. STABILITEIT EN REACTIVITEIT

OMSTANDIGHEDEN DIE VERMEDEN MOETEN WORDEN:
MATERIALEN DIE VERMEDEN MOETEN WORDEN:

Extreme temperaturen.
Uit de buurt houden van oxiderende middelen, zeer alkaline en zeer zure materialen om exothermische reacties te voorkomen.

GEVAARLIJKE AFBRAAKPRODUCTEN:

Indien blootgesteld aan hoge temperaturen kunnen er gevaarlijke afbraakstoffen ontstaan, zoals koolmonoxide en dioxide, rook en stikstofoxiden.

11. TOXICOLOGISCHE INFORMATIE

Er zijn geen gegevens beschikbaar over het product zelf. Het product is beoordeeld volgens de gebruikelijke methode in de CHIP-voorschriften en is overeenkomstig geclassificeerd voor toxicologische gevaren. Hierbij is rekening gehouden met, voor zover bekend, de onmiddellijke effecten en de effecten op langere termijn en de chronische effecten van bestanddelen van kortstondige en langdurige blootstelling via orale inname, inademing en via de huid en contact met ogen. Zie Deel 2 en 15 voor meer informatie over de hieruit volgende gevaarclassificatie. Te lange blootstelling aan damp is irriterend voor de ogen en het luchtwegenstelsel. Overmatige concentraties kunnen het centrale zenuwstelsel beïnvloeden en tot sufheid leiden. In extreme gevallen kan het leiden tot bewusteloosheid. Langdurige blootstelling aan dampconcentraties die sterker zijn dan de genoemde OEL's kan leiden tot nadelige gevolgen voor de gezondheid. Spatten die in het oog terechtkomen, kunnen ongemak en mogelijk schade veroorzaken. Langdurig huidcontact kan een ontvettend effect hebben, wat kan leiden tot huidirritatie en in sommige gevallen tot ontsteking van de huid.

12. ECOLOGISCHE INFORMATIE

Er zijn geen specifieke gegevens beschikbaar over het product zelf. Het product mag niet terechtkomen in afvoeren of waterlopen of worden afgevoerd naar plaatsen waar het in contact kan komen met grond- of oppervlaktewater. De reglementen met eisen voor luchtverontreinigingscontrole die gemaakt zijn in het kader van de Wet Milieubescherming kunnen van toepassing zijn op het gebruik van dit product.

Producten die geclassificeerd zijn als "Stoffen die de Zee" verontreinigen worden als zodanig vermeld onder Vervoer (deel 14).

Producten die geclassificeerd zijn als "Gevaarlijk voor het Milieu" worden als zodanig vermeld in deel 2 en 15.

Stoffen in het product die geclassificeerd zijn als "Gevaarlijk voor het Milieu", aanwezig in concentraties hoger dan waarvoor vermelding op de lijst vereist is, worden genoemd in deel 3.

13. OVERWEGINGEN BIJ AFVOER

Afval, waaronder leeggemaakte verpakkingen, moeten worden afgevoerd overeenkomstig de nationale voorschriften.

CODES OVEREENKOMSTIG HET REGLEMENT INZAKE DE LIJST VAN AFVALSTOFFEN:

Product zoals geleverd: toegewezen als niet-gevaarlijk afval, code 08 01 12, afvalverf en lak anders dan vermeld in 08 01 11. Gedeeltelijk gebruikte verpakkingen met opgedroogd restant van het geleverde product: toegewezen als niet-gevaarlijk afval, code 08 01 12, overtollige verf en lak anders dan vermeld in 08 01 11

Gebruikte verpakkingen, goed uitgeskraapt en met opgedroogd bezinsel van het geleverde product: toegewezen als niet-gevaarlijk afval, code 15 01 02, plastic verpakking OF niet-gevaarlijk afval, code 15 01 04, metalen verpakking.

"Goed uitgeskraapt" betekent dat er met behulp van fysieke of mechanische hulpmiddelen zoveel mogelijk product uit emmer of blik verwijderd is (uitdruipen of schrapen), zodat er alleen restanten of verontreinigingen overblijven die niet met deze hulpmiddelen verwijderd kunnen worden. Deze codes zijn toegewezen op basis van de daadwerkelijke samenstelling van het product zoals het wordt geleverd en de samenstelling van het product als opgedroogd restant. Indien het product vermengd is met ander afvalstoffen, is het mogelijk dat de afvalcodes niet van toepassing zijn.

14. VERVOERSINFORMATIE

Vervoer binnen het gebouw van de gebruiker:

Altijd vervoeren in gesloten verpakkingen die stevig rechtop staan. Zorg ervoor dat personen die het product vervoeren weten wat ze moeten doen bij een ongeval of bij morsen.

Vervoer dient conform ADR voor wegvervoer, IMDG voor zeevervoer te gebeuren. De vervoersclassificatie die in dit deel gegeven wordt geldt niet voor luchtvervoer. Bel het nummer

genoemd in deel 1 van dit veiligheidsinformatieblad voor meer informatie over de classificatie van dit product voor luchtvervoer.

ADR-classificatie-informatie

UN Nummer : 0000
Juiste vervoersnaam :
Juiste vervoersnaam :
Vlampunt:

IMDG-classificatie-informatie

UN Nummer : 0000
NIET VAN TOEPASSING
NIET VAN TOEPASSING
NIET ONTVLAMBAAR

15. VERPLICHTE INFORMATIE

Dit product is beoordeeld conform de CHIP-voorschriften en is als volgt geclassificeerd:
MET NAAM GENOEMDE STOFFEN

Bevat

Er zijn geen stoffen die verplicht genoemd moeten worden in dit deel

GEVAARINDICATIE(S)

Geen

LETTERSYMBOL / SYMBOLEN

Geen

WAARSCHUWINGEN OP ETIKET:

J38	WATERVERDUNBARE VERF.
J5	Zorg voor goede ventilatie tijdens het schilderen en drogen.
J32	Spuitnevel niet inademen. Als u binnen verspuit, wordt aanbevolen een stof-/verfmasker te gebruiken met Toegekende Beschermingsfactor 40 x OEL voor deeltjes.
S2425	Voorkom huid- en oogcontact.
J33	Het wordt aangeraden om oogbescherming te dragen tijdens het schilderen.
S26	Bij contact met de ogen onmiddellijk met ruim water spoelen en een arts raadplegen.
J34	Bij huidcontact onmiddellijk wassen met ruim zeep en water of een speciale huidreiniger. Gebruik geen oplosmiddelen, thinner of terpentine.
S2	Buiten bereik van kinderen houden.
J15	Het blik bij gebruik of opslag niet ophangen aan een haak.
J82	Niet leegmaken in afvoeren of waterlopen.
J17	Het veiligheidsgegevensblad is op verzoek verkrijgbaar voor professionele gebruikers.
J110	Dit is inclusief categorieën gevaarlijk afval.
J50	Stofdeeltjes niet inademen. Draag een geschikt gezichtsmasker tijdens het droogschuren.
J44	Neem speciale voorzorgsmaatregelen bij het prepareren van verfoppervlakken van vóór 1960 op hout en metaal, aangezien deze schadelijk lood kunnen bevatten.
J47	Neem voor meer advies contact op met AkzoNobel.

Waar J- en/of P-zinnen worden genoemd, betreft het codes van ICI Paints AkzoNobel of de verfindustrie die verwijzen naar aanvullende zinnen.

Zinnen op etiketten overeenkomstig de voorschriften inzake Vluchtige Organische Verbindingen in Verven, Lakken en afwerkproducten voor voertuigen:

EU grenswaarde voor dit product (cat A/a) : 75g/l (2007) / 30g/l (2010)

Dit product bevat max. 20g/l VOV

16. OVERIGE INFORMATIE

Tekst voor R-zinnen in deel 3 die elk bestanddeel beschrijven:

- deel 3 bevat geen R-zinnen.

De informatie in dit veiligheidsinformatieblad is vereist volgens de CHIP-voorschriften.

Controleer dat uw COSHH Beoordeling overeenkomt met de COSHH-voorschriften en Goedgekeurde Gedragscode. ICI is niet verantwoordelijk voor uw COSHH-beoordeling. Andere referentie: De 'Control of Substances Hazardous to Health'-voorschriften (COSHH).

De informatie op dit blad is geen specificatie: het geeft geen garantie voor specifieke eigenschappen. De informatie is bedoeld als algemene richtlijn voor de gezondheid en veiligheid op basis van onze kennis van het vervoer, de opslag en het gebruik van het product. Het is niet van toepassing als het product wordt gebruikt op een ongebruikelijke of niet-standaard wijze, of als instructies en aanbevelingen niet worden opgevolgd.

HERZIENE VERSIE 06/2009: WIJZIGINGEN IN DEEL 1, 2, 3, 9, 15, 16 VERGELEKEN MET EERDERE VERSIE VAN 07/2008, DIE HIERBIJ VERVALT.